

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/72/2019/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

146/2019. (V.9.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2019. február 20-án előterjesztett **panaszát** a 2019. május 9-én – Fráterné Dr. Ferenczy Nóra testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén született döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést fogantató szerv – a H. Városi Rendőr-főkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjog sérelme nem megállapítható.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

A panaszos 2019. február 20-án, postai és elektronikus úton előterjesztett beadványában panasszal élt a *Ny. települési Rendőrőrs (a továbbiakban: Rendőrőrs)* állományába tartozó I. r. őrmester fellépése miatt, aki elmondása szerint az otthonába zaklatta őt.

A panaszos előadta, hogy 2019. február 11-én 17 óra körül otthonában tartózkodott, amikor az édesanyja jelezte, hogy a ház előtt megállt egy rendőrautó. A panaszos kiment az utcára, ahol valóban ott volt a rendőrautó, benne rendőrruhát viselő I. r. őrmesterrel, aki a hátsó ülésen tartózkodott. Vele volt egy másik rendőr, B. Amikor a panaszos közelebb ment hozzájuk, I. r. őrmester azzal fogadta őt, hogy „mi van te kis köcsög”, majd azzal folytatta, hogy „Ki neked a tanúd? P.? Nem volt ott senki veled. Legalább húsz embert hozok, aki tanúsítja, hogy nem volt veled senki!”. A rendőr azt is hozzátette, hogy „Szét fogunk szopatni! Bilincsben fogunk elvinni. A rendőrségen ki fogom plakátolni a fotódat, hogy mindenki lássa a képed, hogy kit kell szopatni. Éjjel-nappal a házad előtt fogunk várni, hogy elkaphassunk!”. A panaszos mindezt végighallgatta, majd otthagya őket. Befelé menet azt látta, hogy a rendőrök elhajtanak, majd a H. utca ... szám alatt megállnak és kinn az utcán beszélgetnek.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

A panaszos megítélése szerint a fent leírt rendőri magatartás jogtalan, méltánytalan, megfélemlítő és fenyegető volt, amely miatt felmerül többek között a gyűlölet bűncselekmény és a hivatali visszaélés gyanúja.

A panaszos az eset előzményeként egy 2018. decemberében történt közúti balesetről számolt be, amellyel kapcsolatban rendőri intézkedés történt. A közúti balesetben vétkesnek találták a panaszost, aki ez ellen kifogással élt, több körülmény miatt, köztük azért, mert a gépjárműben vele tartózkodott P. is, akit tanúként nem hallgattak meg. A panaszost 90 000 forint pénzbírságra büntették és négy hónapra elvették tőle a jogosítványát.

A panaszos szerint a rendőrnek nincs jogában ítékeznie, mert ez a bíróság feladata. Továbbá nem érti, hogy személyes adatai, hogy váltak ismertté I. r. őrmester számára, aki vele szemben diszkriminatív, megalázó és megkülönböztető hangnemet használt. És azt sem érti, hogy I. r. őrmester fellépésének mi volt a jogalapja.

A panaszos beadványában úgy nyilatkozott, hogy hozzájárul ahhoz, hogy a Testület a panasz alapján hozott állásfoglalását – teljes körűen anonimizált formában – közzétegye, illetve arról sajtóközleményt jelentessen meg. És ahhoz is hozzájárul, hogy amennyiben a Testület alapjogsérelmét nem állapítja meg, vagy csak csekély mértékű alapjogsérelmet állapít meg, akkor további kivizsgálásra áttegye az eljárást foganatosító rendőri szervhez.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) A *H. Városi Rendőrkapitányság* (a továbbiakban: *Rendőrkapitányság*) vezetőjének átirata szerint a 2019. február 11. napon foganatosított rendőri intézkedést I. r. őrmester és B. r. törzsőrmester foganatosították, azonban mivel az intézkedés szóbeli felvilágosítással zárult, arról rendőri jelentés, vagy egyéb dokumentáció nem készült. A Testület megkeresése alapján azonban az intézkedő rendőröket jelentés írására kötelezte a kapitányságvezető, amely jelentéseket az átiratához mellékelte.

2) A Rendőrőrs *Alosztály állományába tartozó I. r. őrmester 2019. március 6-án az alábbi tartalommal tett jelentést.

I. r. őrmester 2019. február 11-én 7 óra és 19 óra között járőrszolgálatot látott el a Rendőrőrs illetékességi területén B. r. törzsőrmesterrel. Szolgálatát teljesítése során 17 óra körüli időben szolgálati gépkocsival H. utcán haladtak a Sz. utca irányából, amikor észlelték, hogy a panaszos kint áll az utcán egy gépkocsi mellett, és folyamatosan nézte a felé haladó rendőrautót, majd amikor közelebb értek, megállására intette a rendőröket. Ebből arra lehetett következtetni, hogy valamit szeretne mondani a rendőröknek, ezért ők megálltak mellette. A megállás után I. r. őrmester a rendőrautó ablakát lehúzva, napszaknak megfelelő köszönést követően, megkérdezte a panaszost, hogy segíthetnek-e valamiben. A panaszos köszönést követően a 2018. decemberében történt közúti baleset felől kezdett el érdeklődni, amelyben ő volt az okozó fél. I. r. őrmester kiszállt az autóból, majd a panaszos „elégedetlenségét” fejezte ki, mert a Rendőrkapitányság a baleset miatt vele szemben 80 000 forint pénzbírságot szabott ki és 4 hónapra a járművezetéstől is eltiltotta. A panaszos azt is megemlítette, hogy neki lesz egy tanúja a baleset kapcsán, aki az igazat fogja mondani. Erre I. r. őrmester közölte, hogy ő ebben nem tud neki segíteni, ezzel kapcsolatban forduljon a Rendőrkapitányság *Alosztályához, és ott adja elő az újabb

körülményeket a vizsgálatot folytató kollégának, mivel a baleset kapcsán I. r. őrmester csak a helyszínelést folytatta le. Ezt követően I. r. őrmester elköszönt, beült a járműbe és folytatták társával a szolgálatot.

A fenti eseménynél a panaszoson és a rendőrökön kívül más nem volt jelen.

I. r. őrmester cáfolta a panaszbeadványban leírtakat, és hozzátette, hogy ő haragos viszonyban nem áll a panaszossal, vele szemben a balesetet megelőzően még soha nem intézkedett és azóta sem. A panaszossal szemben február 11-én nem intézkedtek, mivel ő fordult irányába kérdésével, amellyel kapcsolatban a rendőr csak tájékoztatta őt. Az egész eset csak pár perc lehetett. Figyelemmel arra, hogy Ny. csak egy kis település, ebből kifolyólag a településen elő emberek közül a rendőrök sok mindenkit ismernek név szerint, ezért a panaszost nem is igazoltatták.

A rendőr nyilatkozata szerint a panaszban leírt trágár kifejezések nem hangzottak el, a tájékoztatás során nyugodt és átlagos hangszínből beszélt a panaszoshoz. A panaszos is kulturált hangnemből beszélt, ezért csodálkozik a rendőr a panaszon. A rendőri bánásmód nem volt megfélemlítő és diszkriminatív.

I. r. őrmester a 2018. decemberében történt intézkedés kapcsán előadta, hogy ő és E. r. törzsőrmester intézkedett. A baleset egy útkereszteződésben történt. A helyszínen megállapítást nyert, hogy a baleset bekövetkezéséért a panaszos a felelős, mivel az A. utcáról történő kifordulás során az „állj elsőbbség adás kötelező” táblát figyelmen kívül hagyta és ennek következtében neki ütközött a K. utcán szabályosan közlekedő másik gépjárműnek. A helyszínen a rendőrök mind a két felet meghallgatták, és a panaszos jegyzőkönyvben elismerte felelősségét.

IV.

1) A Testület először azt kifogásolta, hogy mely panaszosi kifogásokra terjed ki a hatásköre.

A panaszos megítélése szerint I. r. őrmester többek között a gyűlölet bűncselekményt és hivatali visszaélést követett el ellene.

A Testület eljárását a Rendőrségről szóló 1994. Évi XXXIV törvény (a továbbiakban. Rtv.) a IX. Fejezetében, Jogorvoslatok alcím alatt szabályozza. A jogszabály 92. §-ának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az, akinek a IV-V. Fejezetben - a 46/A-46/C. § kivételével -, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette, választása szerint

- a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy
- b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kilététől függően
 - ba) az országos rendőrfőkapitány,
 - bb) a belső bűnmegelőzési és büntetőrendészeti feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy
 - bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója bírálja el.”

Látható, hogy az Rtv. fent idézett 92. §-ának (1) bekezdése értelmében a Testület rendőri intézkedésekkel, mulasztásokkal, valamint kényszerítő eszközök alkalmazásával foglalkozik, így nem jogosult a rendőrök büntetőjogi felelősségét illetően állást foglalni, mivel ez a bíróság hatáskörébe tartozik. **Mindezek alapján a fentiekkel kapcsolatban előadottak tekintetében a Testület megállapította hatáskörének hiányát.**

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos az Rtv. és rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: a Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításokra jutott.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye II. cikkében foglalt emberi méltósághoz, valamint XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogát, az alábbiak szerint.

2) A Testület érdemben azt vizsgálta, hogy a rendőrség foganatosított-e a panaszossal szemben február 11-én intézkedést, és amennyiben igen, úgy arra jogszerűen került-e sor. Továbbá értékelte a rendőri hangnemet és bánásmódot, illetve azt, hogy a szolgálati fellépés megfelelt-e a részrehajlás-mentes ügyintézés követelményének.

A panaszos előadta, hogy édesanyja jelzésére kiment az utcára, ahol ott volt egy rendőrautó, benne rendőrruhát viselő I. r. őrmesterrel, aki a hátsó ülésen tartózkodott. Amikor a panaszos közelebb ment ahhoz, I. r. őrmester azzal fogadta őt, hogy „mi van te kis köcsög”, majd azzal folytatta, hogy „Ki neked a tanúd? P.? Nem volt ott senki veled. Legalább húsz embert hozok, aki tanúsítja, hogy nem volt veled senki!”. A rendőr azt is hozzátette, hogy „Szét fogunk szopatni! Bilincsben fogunk elvinni. A rendőrségen ki fogom plakátozni a fotódat, hogy mindenki lássa a képed, hogy kit kell szopatni. Éjjel-nappal a házad előtt fogunk várni, hogy elkaphassunk!”. A panaszos szerint a rendőr megfélemlítő és fenyegető volt, és vele szemben diszkriminatív, megalázó és megkülönböztető hangnemet használt. A panaszos nem érti, hogy I. r. őrmester fellépésének mi volt a jogalapja.

I. r. őrmester elmondása szerint a már az utcán tartózkodó panaszos jelzésére álltak meg. A panaszos 2018. decemberében történt közúti balesettel kapcsolatos „elégedetlenségét” fejezte ki a kiszabott szankciók miatt. Majd azt is megemlítette, hogy neki lesz egy tanúja a baleset kapcsán, aki az igazat fogja mondani. Erre I. r. őrmester közölte, hogy ő ebben nem tud neki segíteni, ezzel kapcsolatban forduljon a Rendőrkapitányság *Alosztályához, és ott adja elő az újabb körülményeket a vizsgálatot folytató kollégának, mivel a baleset kapcsán I. r. őrmester csak a helyszínelést folytatta le. Ezt követően I. r. őrmester elköszönt, beült a járműbe és folytatták társával a szolgálatot. I. r. őrmester cáfolta a panaszbeadványban leírtakat, ugyanis a panaszban leírt trágár kifejezések nem hangzottak el, a tájékoztatás során nyugodt, kulturált és átlagos hangszínen beszélt a panaszoshoz. Azt is hozzátette, hogy ő haragos viszonyban nem áll a panaszossal, vele szemben a balesetet megelőzően még soha nem intézkedett és azóta sem.

a) Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése rendelkezik a rendőr intézkedési kötelezettségéről. A hivatkozott jogszabályhely szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. A fenti rendelkezést a Szolgálati Szabályzat 8-9. §-a az alábbiakkal egészíti ki. A rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről – ha az elkövető ismert, annak megjelölésével – feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőri jelentés alapján megállapította, hogy nem került sor Rtv. szerinti rendőri intézkedésre a panaszügy kapcsán.

b) A Testület a panasz kapcsán figyelemmel volt az Rtv. 2. §-ára, amely szerint „a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő

cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait”. Szükségesnek tartja kiemelni a Testület továbbá a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét kihirdető, Budapesten, 2007. július 4-én kelt a Független Rendőri Szakszervezet főtítkárnak, az Országos Rendőr-főkapitánynak, és a Belügyi és Rendvédelmi Dolgozók Szakszervezete főtítkárnak közös nyilatkozatát (a továbbiakban: Etikai Kódex), amely iránymutatásul szolgál a Rendőrség számára a követendő magatartás tekintetében. Az Etikai Kódex 1. pontjának második mondata a rendőrről vonatkozóan előírja: „Önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „A rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz (...) megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint: „Tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület csupán a felek ellentmondó előadására támaszkodva – egyéb bizonyítási eszköz hiányában – nem tudott kétséget kizáróan állást foglalni a rendőri hangnemet és bánásmódot illetően, ezért ezzel kapcsolatban a panaszos emberi méltósághoz való alapjoga nem volt megállapítható.

c) A részrehajlás-mentes intézkedés követelményét az Rtv. 13. § (2) bekezdése rögzíti, amely szerint „a rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni”. A rendőri fellépés ezen követelmény értelmében az érintettel szemben nem lehet hátrányosabb (vagy előnyösebb) pusztán azért, mert személye a rendőr számára ellenszenves (vagy rokonszenves).

Mivel a felek egymásnak teljesen ellentmondva számoltak be a rendőri fellépésről, és a Testület a rendelkezésre álló iratokra támaszkodva nem tudta megállapítani, hogy a decemberi baleset esetlegesen befolyásolta-e a rendőri fellépését, és az így megfelelt-e az Rtv. 13. § (2) bekezdésben rögzített részrehajlás-mentesség követelményének és az Alaptörvény XV. cikkének (1) és (2) bekezdésében biztosított egyenlő bánásmód követelményének. Ezért ebben a vonatkozásban a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme nem volt megállapítható.

V.

A Testület az ügy gondos mérlegelése során úgy ítélte meg, hogy a rendőrség nem fogantatosított intézkedést a panaszossal szemben 2019. február 11-én. A Testület csupán a rendelkezésre álló iratokra támaszkodva nem tudott megalapozott döntést hozni a rendőri hangnemet és bánásmódot illetően, valamint azzal kapcsolatban, hogy a rendőri fellépés megfelelt-e az Rtv. 13. § (2) bekezdésben rögzített részrehajlás-mentesség és az Alaptörvény XV. cikkének (1) és (2) bekezdésében biztosított egyenlő bánásmód követelményének, így ezek vonatkozásában az alapjogsérelem nem volt megállapítható.

A Testület erre figyelemmel – és az Rtv. 93. §-ának (2) bekezdése alapján – a rendelkező részben foglaltak szerint a panasz áttételéről döntött.

Budapest, 2019 május 9.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
előadó testületi tag helyett:
Dr. Lukács Tamás elnök

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Független Rendészeti Panasztestület